

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2015

SCENOGRAFER & KOSTYMDESIGNER

TEATERFÖRBUNDET

VERKSAMHETSÅRET 2014.05.29 – 2016.05.19

Ändamål

Avdelningen omfattar till Teaterförbundet anslutna scenografer och kostymdesigner.

Avdelningen har till uppgift

- att i enlighet med förbundets stadgar tillvarataga medlemmarnas intressen
- att upprätthålla förbindelse med förbundsstyrelsen och verkställa de uppdrag som meddelats av förbundsstyrelsen
- att verka för största möjliga anslutning till förbundet
- att verka som kontaktpersoner för yrkesverksamma scenografer och kostymdesigner och ge information om fackliga rättigheter
- att ge information även till de som inte är medlemmar i Teaterförbundet ännu
- att verka för att stärka scenografer och kostymdesigner och i förlängningen alla arbetares position gentemot arbetsköparna

Styrelsen

Styrelsen har bestått av

- Anna Johansson, ledamot
- Bente Rolandsdotter, kassör
- Johan Mansfeldt, ledamot
- Sten Jensen, ledamot
- Annika Gaimer, ledamot
- Jenny Nordberg, ordförande
- Ebba Forstenberg, sekreterare

Övriga förtroendeposter

Valberedningen har bestått av

- Katrin Brännström
- Hanna Cecilia Lindkvist

Revisor

- Torulf Wetterrot

Styrelsearbetet

Styrelsen är utsedd av årsmötet för att fatta beslut mellan årsmöten, därför rapporterar varje arbetsgrupp och den med enskilt uppdrag till styrelsen eller till av styrelsen utsedd person. Innan slutgiltigt färdigställande av uppdrag eller avgörande i processen ska styrelsen meddelas och därefter kan styrelsen behöva konferera i enrum, vilket bör planeras in i den tid som krävs för genomförande.

I förbundet är allt baserat på ideellt arbete, och därför är det viktigt att se till att vara rimlig och juste i sina tidsberäkningar gentemot alla inblandade.

Styrelsen har under år haft tio stycken styrelsemöten, utgångspunkten är att ha ett styrelsemöte per månad med uppehåll under sommaren. Vi fördelar mötesplatserna utifrån ledamöternas vistelseort och planerar utifrån möjlighet att träffas fysiskt.

Teaterförbundets styrelser har fria resor inom Sverige för att kunna ha styrelsemöten, dvs. resekostnader för styrelseledamöterna tas inte från avdelningens kassa, vilket i praktiken underlättar för styrelsen att ha möten och bedriva fackligt arbete.

Efter varje styrelsemöte mailas protokollet till förbundet av sekreterare som placerar dem i vår scenografi- och kostympärm i förbundslokalerna, för att samla protokollen på en fysisk plats för kommande styrelser och förbundskontakter. Vi lägger aktivt upp formuleringar och aktuella ärenden vi arbetar med på vår facebookside och skickar mail till medlemmarna.

Styrelsens arbete startade med en överblick och genomgång av aktuella frågor som var kvar från förra styrelseåret (maj 2014-maj 2015) samt de frågor som medlemmarna lyfte på det senaste årsmötet (maj 2015). Därefter har nya ärenden tillkommit, utvecklats och avslutats under året. Vissa ärenden är vid tiden för årsmötet pågående och det blir upp till nästa styrelse att besluta hur man väljer att arbeta vidare.

Styrelsen har utsett arbetsgrupper i aktuella ärenden och i den mån det varit möjligt har dessa fördelats efter eget intresse och kunskap i den specifika frågan.

Under året har vi arbetat med att bjuda in medlemmarna till informella träffar utan formalia där vi under lättsamma förhållanden pratat med kolleger om våra yrkesroller, arbetsförhållanden och vad styrelsen arbetar med och lyssnat på synpunkter om facket och styrelsens arbete.

Ärenden

Stadgeändringsförslag

Maxtid i följd för styrelseledamot

Styrelsen fick i uppdrag av medlemmarna på årsmötet 2015 att ta fram ett stadgeförslag rörande maximal tid för ledamöter att sitta i styrelsen, för att uppmuntra till förändring och variation i styrelsens sammansättning. Förslaget till omröstning på årsmötet 2016 blev:
“Styrelsemedlem får sitta med i max fyra på varandra sammanhängande år”

Arbetsbeskrivning valberedning

Styrelsen tog på styrelsemötet den 13 januari 2016 beslutet att inte föreslå omröstning till årsmötet om att föra in något i stadgarna om valberedningens arbete. Valberedningen har fått en uppdaterad lathund där det istället för en stadgeändring är en önskad arbetsinstruktion: hur styrelsen önskar att valberedningen för avdelningen arbetar. Ett förtydligande är att vi önskar att valberedningen inför årsmötet skickar ett mail sex veckor innan årsmötet till sittande styrelse med det förslag på ny styrelse som kommer att

presenteras på stämman. Valberedningens förslag går ut med årsmöteskallelsen från styrelsen (fyra veckor innan) till medlemmarna för att medlemmarna ska ha möjlighet att ta ställning till vad de själva tycker om förslaget. Ingen har rätt att ändra i valberedningens förslag. På årsmötet kan medlemmar komma att föreslå ändringar eller egna förslag.

Titeluppdatering i stadgarna

Till årsmötet 2016 läggs ett förslag fram om en omröstning för en uppdatering av yrkestiteln till kostymdesigner i stadgarna.

Ledarskapsutbildning för scenografer och kostymdesigner

Vid årsmötet 2015 i Malmö bildades en arbetsgrupp som under året har gjort research inför skapandet av en ledarskapsutbildning för våra yrkesgrupper inom scenkonstområdet. Arbetsgruppen har haft möten med Anna Carlsson, Jaan Kolk och med personer som varit inblandade i två tidigare ledarskapsutbildningar, en för kvinnliga teaterchefer och en för regissörer. Nu sammanställs av arbetsgruppen ett förslag på hur utbildningen skulle kunna se ut.

Deklarationstips

Under året insamlades deklARATIONstips från medlemmarna, både för egenföretagare och löntagare. Dessa finns nu tillgängliga både på hemsidan/fb-sidan (*Sveriges bästa scenografer och kostymtecknare*) samt har gått som utskick till alla medlemmar.

Scenografi och kostympris

Scenografi och kostymdokumentation

Avdelningen har under året påbörjat ett arbete med att diskutera formerna för ett scenografi- och kostympris, inte minst för att synliggöra vårt arbete och det som görs runt om i landet. Diskussioner har förts med några parter som möjligtvis skulle kunna vara intressenter. Då det visat sig att inte förbundet kan vara utdelande part, och frågan är viktig för branschen, både för medlemmar och icke medlemmar, har en omformulering av ärendet gjorts.

Nu handlar det om hur vi dokumenterar vårt arbete och hur detta bör kunna göras mer strukturerat, så att scenografi och kostym kan sparas för eftervärlden.

Syftet att dokumentera det vi gör är att få upp allmänintresset för scenografi och kostym som egna samverkande konstarter, ett underlag för att kunna visa på vad som görs inom dessa konstarter i Sverige samt också möjlighet för kollegor att se hur en annan produktion löst liknande utmaningar.

Vi vill sträva efter att en rekommendation upprättas för hur vi dokumenterar föreställningar/scenkonst. Kanske på sikt kunna kalla det en standard.

Vi behöver samlas med lämpliga intressenter, förankra och få en gemensam syn på saken.

En första arbetsgrupp har bildats, och behöver nu stärkas av fler deltagare!

Formuleringar i avtalet

Riksteaterns lönenivåer

Avdelningen har tidigare fått vetskap om ett antal löneförhandlingar där Riksteatern drivit en löneförhandling där grundbeloppet lagts på miniminivå. Styrelsen befarade att detta var en inofficiell ny policy från Riksteatern och styrelsen tog kontakt med avdelningens kontaktperson och jurist på Teaterförbundet. När vi hörde oss för om flera förhandlingar kom det även fram fall där ersättningen inte legat nere på miniminivå. Förbundets jurist rådde oss till att inte direkt, som avdelning eller styrelse kontakta Riksteatern, för att inte störa eventuella samtal och förhandlingar mellan Riksteaterns lokalavdelning och arbetsköparen. Vi valde istället att kontakta lokalavdelningen och meddela vilken information vi hade, att vi gärna ville hålla kontakten och framföra våra synpunkter då det sällan är scenografer eller kostymdesigner engagerade i lokalavdelningen, och att stötta dem.

Lönenivåer i specialfall

Efter att ha blivit kontaktade av ett par medlemmar som erbjudits en lön i så kallade "specialfall" diskuterade vi med avdelningens kontaktperson och jurist om något slags förtydligande eller skrivelse för dessa fall skulle göras, för att guida medlemmar i liknande förhandlingar. T.ex. förberedelsestiden är extremt kort och man erbjuds månadslön istället för grundbelopp. Vi kom dock fram till att inte göra en formulering kring detta då det skulle innebära att öppna för sådant eftersom det strider mot avtal. Grundbelopp ska alltid utgå oavsett förberedelsestidens längd.

Förtydligande av upphovsrätt

Vi har arbetat med att förtydliga kring upphovsrätten tillsammans med avdelningens f.d. kontaktperson och jurist, Maria Rasmussen och Moa Alfvén, jurist Rättighetsbolaget. Ett delat dokument skapades i Dropbox där styrelsen och juristerna hade möjlighet att uppdatera med information, frågor och formuleringar. Vi hade även besök av MR på ett styrelsemöte och av MA på ett medlemsmöte där vi ställde frågor och informerades. Informationen finns nu sammanfattad som en del av Lathunden, under Tips& tricks.

Hemsidan och artistkatalogen

Vi har idag vår egen hemsida (scenografkostym.se) som är en egen sida som styrelsen sköter själv. Sidan hänger inte ihop med teaterförbundets (teaterforbundet.se). Det är därför att de mallar som finns för avdelningarnas egna hemsidor under teaterforbundet.se inte fungerar med vårt medlemsregister.

Nu håller Tf att bygga om sin sida och skall förenkla för avdelningarna att lägga upp sina sidor. Än är inte det inte löst tekniskt med hur medlemsregistret på webben skall lösas. Det som ligger närmast är att Teaterförbundets medlemsregister kopplas till artistkatalogen och kan samtidigt kopplas till en avdelningssida. Det skulle gå till så att medlemmen godkänner publicering via "min sida"/medlemsregistret och på så sätt automatisera uppgifterna så att det blir samma uppgifter i Tf's register, vår hemsida och i artistkatalogen.

Artistkatalogen är också på gång att uppdateras. Vår del, scenofilmskapare finns det en del som hänger med från artister som kommer att rättas upp. Tidsplanen och vad som kommer att förändras är inte fastställt ännu. Som medlem betalar man inte för att vara med i katalogen. Har du synpunkter på artistkatalogen så kan du skicka brev till artistkatalogen@teaterforbundet.se.

Regionråd

Avdelningen har under året fått två stycken regionrådsrepresentanter, Marika Åkerblom i Stockholm och Anna Sefve i Göteborg (Västra Götaland).

Teaterförbundet har idag tre regionråd, ett i Stockholm, ett i Syd och ett i Västra Götaland. I råden sitter engagerade och intresserade medlemmar som vill engagera sig i regionala och lokala frågor som berör Teaterförbundets medlemmar. Regionrådets uppgift är att lyssna, läsa, ta del av och agera i det som händer i regionen utifrån tre perspektiv; arbetsmarknad, scen- och filmpolitik och kompetensutveckling.

Utöver detta är också den kulturplan som skrivs vart tredje/vartannat år i regionen något som rådet bevakar och om det finns möjlighet samverkar med regionen kring. Råden möts två till tre gånger per termin och samråder kring vad som händer och om det finns något rådet vill agera på. För att ge en så heltäckande bild som möjligt av vad som händer i regionen är det viktigt att så många som möjligt av Teaterförbundets olika yrkesavdelningar är representerade i rådet. Rådet är en plattform för Teaterförbundet och är ett ypperligt sätt att bygga regionala och lokala nätverk genom. En gång per år samlas representanter från förbundets tre regionråd i Stockholm för gemensamt möte och en gång per år skickar råden representanter till förbundsstyrelsemöte för återkoppling.

Att sitta i ett regionråd handlar om att vara en person på plats i regionen med intresse för det som händer där och med ett intresse för att vara med och påverka. Det är max tre fysiska möten per termin och mellan mötena hålls kontakterna genom FB-grupper.

Vill du vara med? Kontakta styrelsen för scenografer och kostymdesigner styrelsen@scenografikostym.se!

Vill du veta mer? Kontakta Sara Andersson på Teaterförbundet sara.andersson@teaterforbundet.se

Tufft tempo på konstnärliga utbildningar

Då många av mina studiekamrater och studenter jag träffat på liknande utbildningar ofta talar om ett högt studietempo vill jag som studentrepresentant lyfta frågan för diskussion med styrelsen.

Jag och mina studiekamrater upplever att detta höga tempo är något många mår dåligt över, ofta utan att våga säga det, då eleven inte vill riskera att få till svar att det beror på att eleven själv inte klarar pressen. Vi upplever även att det höga tempot och den höga prestationsgraden uppmuntras av lärare och ledning på en nivå vi upplever orimlig.

Det vi upplever är att det dels finns en otydlighet i betygskrav och bedömning vilket leder till osäkerhet inför uppgifter och hur de bör utföras, detta gäller såväl för lärare som studenter, då det ibland kan vara svårt att bedöma kreativt utförda arbeten. Vi har ofta projekt som sträcker sig under långa perioder och vi uppmuntras jobba mer än heltid, det vill säga mer än 40 timmar/vecka. Detta kan skapa en prestationshets och konkurrens studenter emellan, där vi för att uppnå godkänd nivå arbetar upp till 70 timmar/vecka.

Detta försvaras ofta från skolledningen med "Det är så branschen och verkligheten ser ut.", eller "Det är studenterna själva som har höga krav på sig.". Vi får även höra uttalanden som "Om ni anser tempot för högt borde ni välja att jobba med något annat.".

Ska vi låta detta fortsätta?

Bör vi redan från utbildningen lära oss att jobba mer än heltid, vilket i längden leder till ohälsa för vår yrkesgrupp?

Ska vi låta stress och alldeles för höga arbetsbördor döda vår kreativitet och göra en hel yrkesgrupp utbrända innan vi kommit ut i arbetslivet?

/ Klassrepresentant Anna Johansson, avgångselev Tillskärarakademin i Göteborg, Scenkostym och historiska dräkter.

Enkät om lönenivåer

Avdelningen har under året fortsatt att driva sin enkät med syfte att få ut mer information om "Ditt senaste uppdrag" (Du når alltid enkäten via vår hemsida). Den används fortfarande sparsmakat, så det är ännu inte ett stort statistiskt underlag, användning går upp i samband med påminnelser på facebooksidan. Enkäten har hittills använts av 91% kvinnor, det är till 93% svenska projekt som hanteras än så länge, den största gruppen rapportörer är mellan 35 och 39 år. 7 personer som skrivit i enkäten är ännu icke medlemmar. Det är stor spridning på utbildning och erfarenhet.

De rapporterade uppdragen är mellan 12-16 veckor.

Den enskilt största månaden för kontraktsskrivning tycks vara oktober, även om det förekommer under hela året.

De som svarat tar också upp utmaningar som exempelvis att hantera sin egen övertid, parallella projekt och återhämtning innan nästa uppdrag.

FORTSÄTT RAPPORTERA!

Avtalsförhandlingarna

I avtalsrörelsen 2015/2016 ingår: *Film, TV, Videoavtalet, UR: TV produktion Institutionsteateravtalet, Privatteateravtalet, Fria professionella teatrar.*

Reprisavtal klart med SVT - 18 miljoner per år

Teaterförbundet och SVT har nu ingått ett nytt reprisavtal. Det nya avtalet gäller både för sändning i TV och för nyttjande på SVT Play och det kommer att möjliggöra fler repriseringar av alla SVT-produktioner.

Några mindre textförändringar görs i stadgarna. En arbetsgrupp ska tillsättas för att göra en översyn av royalty bestämmelserna inför nästa avtalsrörelse.

Minimiersättningarna upp 2.5% fr,o, m. 1 januari 2016. Därefter ska man göra en översyn av 2016-års ersättningsnivåer, inför avtalsförhandlingarna för 2017.

UR

Avtalsförhandlingarna är INTE avslutade och delegationsmötet den 25 mars blev inställt. UR yrkar möjligheter att utvidga tillgängliggörande på UR:s webbplats.

Delegationen som träffats 12.11 och 8.12 2015, och en gång i år, anser att webben är att betrakta som TV i ny plattform.

Både vad gäller upphovsrätt/Royalty- och repris-ersättningar.

Representanter

Styrelsen har nominerat delegater till samtliga delegationer, delegater som valts in från avdelningen är Annika Gaimer i förhandlingarna med Film, TV, Videoavtalet och UR: TV produktion samt Nina Fransson till Institutionsteateravtalet.

Årsmall och ekonomisk plan

Bente har upprättat en årsmall för kommande kassörer, samt föreslagit att kassören i samråd med styrelsen bör upprätta en ekonomisk plan inför det kommande styrelseåret, så hela styrelsen är med i beslutet hur avdelningens kassa används.

Kostymdesign utan kostymdesigner

Under året har styrelsen fått flera rapporter om att teatrar runt om i landet alltmer satt i system att göra mindre produktioner utan att anställa en kostymdesigner. Kostymarbetet tillskrivs istället t.ex. regissör som sen förväntas få stöd av kostymassistent eller skräddare. Dessa kostymassistenter/skräddare förväntas sedan ta en stor del av de konstnärliga besluten kring kostym, men utan att de (eller regissören) får skälig konstnärlig ersättning. Vi befarar att denna metod i framtiden kan bli ett billigt sätt för institutionerna att göra uppsättningar där man "spar in" på arvodet för en kostymdesigner. Ärendet är fortfarande under utredning.

Stöduttalande Danske Scenografiske Værksteder

Vi blev informerade att Danske Scenografiske Værksteder, Det Konglige Teatrets verkstäder skall läggas ner och i samband med detta så lät styrelsen Mathias Claesson skriva ett uttalande för verkstädernas fortsatta verksamhet. Tyvärr har det blivit så att verkstäderna håller på att läggas ned och att scenografibygggen kommer att gå på offentlig upphandling. Styrelsen har beslutat att fortsätta att verka för att verkstäderna blir inom teatrarna. Dramaten och Stockholmsoperans verkstäder ligger inom ett område där det finns planer på att bygga bostäder så var kommer att ske här?

Styrelsen har påbörjat ett uttalande med syfte att publiceras dagen för stängning av verkstäderna på Det Kongelige Teater den 1 augusti. Vi arbetar fortfarande med formuleringen, men kan inte bara stillatigande se på när den scenografiska upplevelsen urholkas, vårt yrke riskerar att ytterligare marginaliseras samt bli mer av ett kuriöst intresse.

Generell kommunikation avdelning 114

Vi i styrelsen har sett att det kan vara bra att tydliggöra roller och förväntningar för de av oss

som arbetar i styrelsen, olika arbetsgrupper eller har ett enskilt uppdrag. Så för den skull har vi formulerat en liten checklista att gå igenom tillsammans när man påbörjar ett nytt arbete.

Arrangemang

Medlemsmöte Stockholm, 16 november 2015, medlemsmöte om löneutveckling på Blå porten, därefter en guidad visning på Liljevalchs

Medlemsmötet började med en bit mat och dryck på Blå Porten. Uppslutningen från medlemmarna var stor och även om miljön var stöjig styrde vi in samtalet uppdelat mellan de närmaste bordsgrannarna på temat som var löneökningar. Hur kan man tipsa varandra om hur man höjer sin lön från år till år. Vilka hjälpmedel och argument har man i en löneförhandling.

Viktiga synpunkter som kom fram var,
Förhandling: vissa medlemmar upplever att det känns svårare att löneförhandla som egenföretagare än anställd då teatrarna plötsligt upplever summorna som väldigt höga.
Lönediagrammet: just nu slutar diagrammet vid 30produktioner. När slutar den i verkligheten? Och när planar stegringen ut? I väntan på att kunna göra vårt eget statistik-baserade lönediagram, skulle vi kunna uppdatera lönediagrammet till nu rådande avtalsnivåer.
Kollektivavtalet: maxtaket ligger på 15 produktioner, detta uppnår vi ju väldigt fort (ca 5år som yrkesverksam), hur ser vi på det. Hur kan vi påverka detta?

Efter Blå porten gick vi vidare till Liljevalchs där vi bokade en guidad visning av utställningen *Utopian bodies- fashion looks forward*.

Medlemsmöte Stockholm, vår 2016

Upphovsrätt

Moa Alfvén, jurist Rättighetsbolaget föreläste om upphovsrätten. Hennes presentation i sin helhet finns tillgänglig för medlemmarna att få digitalt. En skrivning om upphovsrätten finns som ett tillägg i Lathunden, under Tips&Tricks.

Skissångest

Under våren hölls ett medlemsmöte med tema Skissångest. Inbjudna föreläsare var Maria Geber och Lena Lindgren, som delade med sig av tankar kring arbetet med skisser och dess funktion i våra processer. De visade flera skisser från tidigare produktioner och öppnade för ett livligt samtal bland övriga medlemmar om hur vi ser på vårt arbete och hur vi värderar skissandet.

Årsmöte Bibu Helsingborg, 19 maj 2016

Stämman hålls under bibu, scenkonstbiennal för barn och unga i Helsingborg. Årsmötet hålls i en av styrelsen bokad lokal i Dunkers kulturhus. Andra delen av årsmötet är en guidad visning av Vivian Maier- street photographer på Dunkers kulturhus.

Årsmötet är ett möte för alla medlemmar i avdelningen. Varje medlem har en röst på årsmötet. Årsmötet är föreningens högst beslutande organ. Årsmötet beslutar om ny styrelse, valberedning och som revisor. Styrelsen ska företräda medlemmarna mellan årsmötena. De förvaltar och genomför de beslut som medlemmarna har tagit. Medlemmarna ska på årsmötet ta ställning till huruvida styrelsen från föregående verksamhetsår har gjort ett bra jobb och om de beviljas ansvarsfrihet eller inte.

Yrkesavdelningskonferens, Stockholm, 18-19 oktober 2015

Jenny Nordberg och Ebba Forstenberg från styrelsen representerade vår avdelning på yrkesavdelningskonferensen i Sästaholm 2015. Några av sakerna som diskuterades var ett förslag till nya stadgar för förbundet, mångfaldsfrågor och förbundets hemsida, som ska göras om.

Medlemsöl, Göteborg, 1 oktober 2015

I samband med styrelsemöten, som styrelsen arbetar med att sprida geografiskt, bjöd vi in till ett inofficiellt samtal över en matbit eller ett glas. Vi sågs på Basque Pinxos och ölhall.

Medlemsöl, Malmö, 9 december 2015

I samband med styrelsemöten, som styrelsen arbetar med att sprida geografiskt, bjöd vi in till ett inofficiellt samtal över en matbit eller ett glas. Vi sågs på Grand öl och mat.

Medlemsöl, Malmö, 5 februari 2016

I samband med styrelsemöten, som styrelsen arbetar med att sprida geografiskt, bjöd vi in till ett inofficiellt samtal över en matbit eller ett glas. Vi sågs på Grand öl och mat.

Förbundsmöte, Stockholm, 30 maj 2016

Teaterförbundets förbundsmöte är förbundets högsta beslutande organ mellan riksstämmorna och äger rum den 30 maj 2016 på hotell Hasselbacken på Djurgården i Stockholm.

Vid förbundsmötet tas stadgebundna ärenden om ekonomi och organisation upp, eventuella motioner från förbundets medlemmar, avdelningar och råd samt en fördjupad diskussion i ett aktuellt ämne.

Till Förbundsmötet har styrelsen valt att skicka Johan Mansfeldt som ombud, kommande styrelse har möjlighet att skicka ytterligare ett ombud.

Alla medlemmar, avdelningar och råd kan skriva motioner till förbundsmötet. Motionerna får dock enligt förbundets stadgar endast ta upp stadge- och ekonomifrågor. Detta till skillnad från riksstämman dit man kan motionera i alla frågor. Avdelningen för scenografer och kostymdesigner har inte inkommit med några motioner.

Avdelningen i siffror

Under året

- Antal medlemmar i maj 2015/2016 är 259 stycken, 189 kvinnor och 70 män.
- Facebookgruppen *Sveriges bästa scenografer och kostymtecknare* har 512 stycken medlemmar (18 maj 2016)
- Genomfördes tio stycken styrelsemöten fördelade mellan Stockholm, Malmö och Göteborg. Styrelsen deltog därutöver i två årsmöten i Malmö och Helsingborg, två medlemsmöten i Stockholm och tre medlemsträffar i Malmö och Göteborg.